

Motion till riksdagen 2012/13:So359

av Désirée Pethrus (KD)

Könsstympling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny handlingsplan för att bekämpa könsstympling i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att förlänga preskriptionstiden för könsstymplingsbrott.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en större kartläggning, liksom en riskbedömning utifrån evidensbaserad forskning om könsstympling.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige internationellt bör verka till förmån för insatser ämnade att få ett slut på könsstympling.²

¹ Yrkande 2 hänvisat till JuU.

2012/13:So359

² Yrkande 4 hänvisat till UU.

Motivering

Könsstympning är ett fruktansvärt brott och ett övergrepp som begås mot flickor och kvinnor, unga och gamla, världen över. Man räknar med att omkring 130 miljoner kvinnor är könsstympade och att det fortfarande utförs omkring tre miljoner könsstympningar årligen. Vanligast är de i Somalia, Egypten, Eritrea, Etiopien, Sudan, Mali och Gambia. Vissa ingrepp är synnerligen brutala, däribland den faraoniska metoden där kvinnans underliv i princip helt sys samman. Många har stora besvär livet igenom, och det är en stympning som helt står i strid med allt vad mänskliga fri- och rättigheter heter.

Könsstympning nyttjas för att kontrollera kvinnans sexualitet. Att bli könsstympad innebär att det blir lättare för kvinnan att bli bortgift, i de kulturer där tvångsgifte tillämpas. Mannen känner då att han kan vara säker på att kvinnan är oskuld. Många kvinnor har högre status om de är könsstympade, och de bidrar därför ofta själva till att traditionen förs vidare. Det är faktiskt framför allt kvinnor som utför könsstympningen. Även i länder som Egypten där könsstympning förbjudits fortsätter traditionen att tillämpas.

Könsstympning förbjöds i svensk lag år 1982. År 1998 skärptes lagen och straffskalorna blev hårdare, så att man nu kan dömas till mellan två och tio års fängelse för denna lagöverträdelse. Sedan 1999 kan personer också dömas för könsstympningsbrott i Sverige, även om brottet begåtts i länder där det inte är straffbart.

I Sverige vet vi inte hur många som varje år utsätts för könsstympning. Uppskattningar gör gällande att det rör sig om mellan 8 000 till 10 000 flickor och kvinnor bland folkgrupper som tagit sin tillflykt till Sverige. Socialstyrelsen var mellan 2003 och 2006 ålagd att arbeta utifrån en särskild handlingsplan mot könsstympning, ett uppdrag som nu sedan sex år är avslutat. Deras kunskapsbank på området är nedmonterad, och de har inte längre ett ansvar för punktinsatser mot olika grupper där könsstympning förekommer.

Mer information om könsstympning krävs i såväl utbildningsväsendet som inom hälso- och sjukvården och föreningslivet. Det är också en utmaning för trossamfund, och flera religiösa ledare har bland annat undertecknat ett gemensamt upprop om att motverka könsstympning. Det är viktigt att framförallt de som nu kommer som flyktingar och invandrare till Sverige från länder där könsstympning är vanligt förekommande i ett tidigt skede informeras om den svenska lagstiftningens icke-toleranta syn, i syfte att förhindra att fler flickor och kvinnor drabbas.

Av dessa skäl bör regeringen undersöka möjligheten att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny handlingsplan för att förebygga och bekämpa könsstympning i Sverige. Möjligheten att förlänga preskriptionstiden för könsstympningsbrott bör dessutom ses över, så att man också i vuxen ålder ges möjlighet att anmäla brott man utsatts för som barn. Givet att det i dag inte görs några kartläggningar om förekomsten av könsstympning i Sverige bör man också genomföra en större kartläggning liksom en riskbedömning utifrån evidensbaserad forskning på området.

Även internationellt bör Sverige verka till förmån för insatser ämnade att få slut på denna sedvänja som förstör så många flickors och kvinnors liv. Det

2012/13:So359

nordiska samarbetet är här av stor betydelse. I länder såsom Burkina Faso och Senegal, som enligt många bedömare gjort stora framsteg i arbetet mot könsstympning, skulle de nordiska länderna kunna bidra till att ytterligare stärka de lovvärda insatser som utförts.

Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2012

Désirée Pethrus (KD)